

SPIS TREŚCI

z życia BUŁ ..... Artur Rubinstein bibliofisko
..... FOLIO - The Future of Libraries is Open

warto przeczytać ..... Janusz Świątaj - *12 oddechów na minutę*

leksykon BUŁ ..... Księgozbiór dydaktyczny "W"

nowości książkowe

Z ŻYCIA BUŁ

Artur Rubinstein bibliofisko

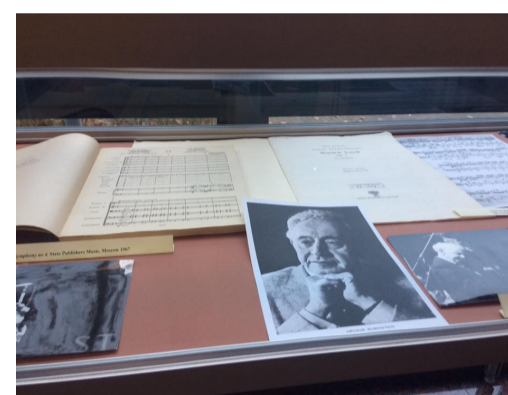
W ramach "V Rubinstein Piano Festival", który odbył się w Łodzi w dniach 16-21 października 2017 r., Biblioteka Uniwersytecka Łódzkiego, wspólnie z Międzynarodową Fundacją Muzyczną im. Artura Rubinsteina w Łodzi przygotowała wystawę **Artur Rubinstein bibliofisko**. Inicjatorem ekspozycji był pan Wojciech Grochowalski - prezes fundacji. Wernisaż odbył się w Bibliotece 20 października. Zgromadził wielu gości, wśród których były córki pianisty Ewa i Alina Rubinstein. Obecni byli przedstawiciele Uniwersytetu Łódzkiego, Filharmonii Łódzkiej im. Artura Rubinsteina w Łodzi, Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi, Biblioteki UL oraz inni zainteresowani czytelnicy.

Na wystawie zaprezentowano materiały dokumentujące bibliofiską pasję Mistrza fortepianu. Pianista bardzo lubił czytać książki, ale i posiadać je. Po jego śmierci w 1982 r., rodzina przekazała do Łodzi wiele wartościowych pamiątek z mieszkania pianisty w Paryżu. Większość z nich eksponowana jest w Galerii Muzyki im. Artura Rubinsteina w Muzeum Miasta Łodzi.

W 2004 r. Muzeum Miasta Łodzi przekazało Bibliotece Uniwersyteckiej kolekcję książek z domowej paryskiej biblioteki Artura Rubinsteina, liczącą 78 woluminów. Przejął je ówczesny wicedyrektor BUŁ dr Jerzy Andrzejewski. Obecnie księgozbiór ten jest przechowywany w Sekcji Muzykologii. Na wystawie pokazano znaczną część tej cennej kolekcji pianisty. Zbiór tworzą książki o różnej tematyce: historyczne, przyrodnicze, geograficzne, polityczne, biograficzne, książki o sztuce i powieści. Wiele z nich jest bogato ilustrowane. Są to publikacje wydane w języku: polskim, angielskim i francuskim. Książki te były prezentami jakie Artur Rubinstein otrzymał od przyjaciół i innych osób. W większości z nich znajdują się dedykacje od darczyńców, które zostały wyeksponowane. W dwóch książkach znalazły się bilety wizytowe, będące życzeniami dla artysty od jego przyjaciół: Jana Bystryckiego i Daniela Barenboima (pianisty i dyrygenta).

Zaprezentowano eklektyczny dedykowane pianście, jako rodzaj złożonego holdu. Zostały one wykonane przez różnych artystów i w różnych technikach. Pokazano dwutomową autobiografię pianisty wydaną w języku polskim, angielskim i niemieckim, książki biograficzne o Rubinsteinie wielu autorów, opublikowane w różnych językach, a także fotografie oraz materiały prasowe.

O swojej pasji bibliofiskiej pianista informował czytelników w *Autobiografii*. Pisał, że do jego ulubionych lektur należały powieści Juliusza Verne'a, baśnie, książki historyczne, a także życiorysy sławnych ludzi. Lubił on czytać wszystko, oprócz poezji, uważał ją bowiem za fałszywą muzykę. Podkreślał, że jego ulubioną lekturą były powieści Henryka Sienkiewicza. Ich XIX-wieczne wydania można było zobaczyć na wystawie.

W "Przedmowie" do publikacji Kazimierza Wierzyńskiego *Życie Chopina*, Artur Rubinstein pisał, że książki o Chopinie były jego ulubioną lekturą. Pasji bibliofiskiej oraz bibliotece pianisty wiele uwagi poświęcał w swoich pracach jego przyjaciele: Roman Jaśniński oraz Jan Bystrycki, który pisał: "Artur przyjaźnił się z Tuwimem, Słonimskim, a w jego bibliotece były książki z dedykacjami od największych poetów. Miał zbiory klasyki polskiej: Słowacki, Krasiński, Mickiewicz". Zaprezentowane na wystawie materiały pochodziły z kolekcji Biblioteki UL oraz Międzynarodowej Fundacji Muzycznej im. A. Rubinsteina w Łodzi.

Po wernisażu pani Natalia Moreno-Kamińska wygłosiła wykład na temat "Rubinstein Piano Festival interdyscyplinarnie".

(Marzena Kowalska)

FOLIO - The Future of Libraries is Open

26 października odbyło się w BUŁ spotkanie dotyczące Platformy Usług Bibliotecznych typu Open Source (FOLIO) oraz narzędzi do odkrywania zasobów. W spotkaniu prowadzonym przez, między innymi, dyrektora ds. innowacji EBSCO, pana Romana Pionka, uczestniczyli bibliotekarze i informatycy łódzkich bibliotek. Podczas spotkania przedstawiono wizję systemów bibliotecznych, zarówno komercyjnych, jak i Open Source (FOLIO), oraz narzędzi efektywnego udostępniania zasobów bibliotecznych. Zapoznano nas z harmonogramem i przebiegiem prac związanych z budową systemu open source FOLIO.

FOLIO - The Future of Libraries is Open, może stać się nowym rozdziałem w sferze technologii bibliotecznych. W projekcie zaangażowały się już zainteresowane biblioteki, a także następujące firmy:

- EBSCO** finansowanie projektu, hosting, wsparcie
- Index Data** infrastruktura techniczna, rozwój oprogramowania
- BiblioLabs** integracja, rozwój, utrzymanie
- SirsiDynix** integracja, hosting, wsparcie
- ByWater** wsparcie, hosting, utrzymanie

FOLIO będzie wyróżniał się takimi cechami jak:

- elastyczność**, która polega na tym, że biblioteki mogą same zdecydować, jakie funkcje systemu chcą używać w aspekcie własnej organizacji pracy,
- modułowość**, czyli taka konstrukcja platformy, aby wszystkie aplikacje tworzone przez firmy komercyjne lub społeczność zebraną wokół projektu mogły się z sobą połączyć,
- rozszerzalność**, która polega na możliwości integracji z innymi systemami funkcjonującymi w danej instytucji,
- nowoczesność**, czyli zastosowanie innowacyjnych technologii takich, jak Linked Open Data czy multi-tenancy,
- przystępność**, polegająca na umożliwieniu bibliotekom wniesienia swojego wkładu oraz udostępnienia zasobów serwerowych dla własnych usług.

Spotkanie było pierwszym poświęconym platformie FOLIO, następną firmą EBSCO planuje w przyszłym roku.

Źródło:
<https://repozytorium.umk.pl/bitstream/handle/item/3935/498-2219-2-PB.pdf?sequence=1>

(Piotr Puchowski
fot. Sekcja Promocji BUŁ)

WARTO PRZECZYTAĆ

Janusz Świątaj - 12 oddechów na minutę

Tytuł - "12 oddechów na minutę". Autor - Janusz Świątaj. Dlaczego - bo warto poznać dokładnie jego historię. Wielu z nas słyszało o nim w mediach. Być może wielu z nas już o nim zapomniało (opisane wydarzenia są sprzed 2007 roku). Ja przypominałam sobie o tym wyjątkowym człowieku, czytając opisaną wcześniej książkę "Umarłem cztery razy" Julii Lachowicz (nr 9/2017 "biBUŁy"). Janusz Świątaj to kolega z pracy Piotra Pogona.

Janusz Świątaj był młodym, trochę zwariowanym, chcącym cieszyć się życiem chłopakiem, mieszkającym w Jastrzębiu-Zdroju. Chłopakiem, który kochał prędkość i jazdę motocyklem. I ta jego miłość okazała się niestety zgrubną. Jazda z kolegą do Wodzisławia zderzył się z hamującą przed nim ciężarówką. Przed zderzeniem zdążył jeszcze krzyknąć do kolegi by ten zeskokzył z motocykla, ratując mu tym samym zdrowie, jeśli nie życie. Sam natomiast przypłacił tę brawurę utratą zdrowia, jest sparaliżowany od szyi w dół.

Książka ta to historia życia człowieka, który od momentu wypadku miał świadomość, że jego życie nigdy już nie będzie takie samo. Ale nawet w najgorszych snach nie mógł spodziewać się, że będzie ono pasmem walki: o lepsze jutro dla siebie i swoich rodziców (którzy zabrali niepełnosprawnego syna do domu i pomimo tego, że nie są już najmłodsi, nadal opiekują się nim najlepiej jak potrafią), o lepsze warunki do życia, o zdrowie i ludzką godność, walki z urzędnikami, lekarzami, ale też ze zwykłymi ludźmi, których spotykał przez te wszystkie lata na swojej drodze. To historia, która otwiera nam oczy, przynajmniej częściowo, na świat osób niepełnosprawnych, dla których nawet najmniejsze przeszkody są trudne do pokonania.

I nie chodzi tu tylko o bariery fizyczne. Na swojej drodze spotkał pan Janusz również wielu zyciowych mu ludzi, którzy na przykład zapraszali go do siebie na wakacje. Spotkał też panią Annę Dymną, której cudowny charakter i siła ducha zmobilizowały autora do dalszej walki. Janusz Świątaj rozpoczął pracę w fundacji "Mimo wszystko", w której wyszukuje przez internet ludzi w podobnej do swojej sytuacji życiowej. Jak sam mówi: "Mam jakiegoś zajęcie, dzięki któremu moje ciągłe przebywanie na tym świecie komuś jest do czegoś potrzebne, ale nadal jestem całkowicie sparaliżowanym Januszem Świątajem, podłączonym do respiratora. Nie da się od tego uciec. Moim największym marzeniem jest koniec tej udręki".

Autor jako jedyny człowiek w naszym kraju złożył do sądu wniosek o "zaprzestanie uporczywej terapii, w momencie kiedy opiekującym się nim rodzicom zabraknie sił". Choć wiele osób mylnie twierdzi, że był to wniosek o eutanazję, Świątaj poprosił w nim o prawo decydowania o swoim życiu i swojej śmierci, bo zdaje sobie doskonale sprawę z upływu czasu i z tego, że jego rodzicom siły do opieki nad nim po prostu kiedyś zabraknie.

Zapewne, niewiele osób nie zdaje sobie sprawy z tego, że autor sam napisał polecaną dziś książkę, uderzając trzymanym w ustach ółwkiem w klawiaturę komputera. Praca ta trwała siedem długich lat. Wyobraźmy więc sobie determinację i upór autora, aby jego historia nie została zapomniana, a jest to opowieść o wartości życia z perspektywy niepełnosprawnego Janusza Świątaja. Pozycja ta daje wiele do myślenia. Pობudza do refleksji nad życiem, śmiercią i wiecznością. Chociaż tematy w niej poruszane nie są łatwe, warto po nią sięgnąć, aby przekonać się, ile jest naprawdę warte ludzkie życie, którego zdrowi ludzie często wcale nie doceniają.

Niezwykle poruszające, przynajmniej dla mnie, są pierwsze zdania w książce. Trzeba tylko powoli przeczytać i wyobrazić sobie mówiącego do nas pana Janusza: "Mam dwanaście oddechów na minutę. Tylko na wydechu mogę wydać głos. Mówię z przerwami. Wtedy respirator ma wdech. Po co Wam o tym wspominać. Żebyście dobrze wyobraziли sobie mój głos. To ja opowiadam Wam tę historię. Jestem jej bohaterem i narratorem. Musicie ją słyszeć tak jak Wam ją opowiadam. (...) Żeby dobrze zrozumieć to, co mówię, musicie słuchać w tempie dwunastu oddechów na minutę."

książka w katalogu BUŁ

(Bogumiła Brożek)

LEKSYKON BUŁ

Księgozbiór dydaktyczny "W"

Księgozbiór dydaktyczny "W" ma swoją lokalizację w nowej części gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej Łódzkiego, na parterze, w bezpośrednim sąsiedztwie Sekcji Wypożyczenia Miejscowego. Księgozbiór "W" obejmuje podręczniki akademickie z zakresu nauk reprezentowanych na Uniwersytecie Łódzkim. Na miejscu mogą z nich korzystać wszyscy zarejestrowani czytelnicy, a prawo do wypożyczenia tych pozycji na zewnątrz posiadają wyłącznie studenci Uniwersytetu Łódzkiego. Stan ilościowy Księgozbioru na koniec 2016 r. wynosił 14 340 tytułów.

Ułożenie księgozbioru jest dziedzinowe, według Klasyfikacji Biblioteki Kongresu (KBK), a sygnatury są poprowadzone literą "W" w cudzysłowie. Oznaczenia grzbietów książek są identyczne jak w wolnym dostępie. Niebieskie etykiety informują czytelników o możliwości wypożyczenia książki do domu, czerwone przeznaczone są dla egzemplarzy do korzystania wyłącznie na miejscu. Księgozbiór dydaktyczny uzupełniany jest zgodnie z regulami obowiązującymi w stosunku do pozostałych zbiorów BUŁ. Decydujące znaczenie ma tutaj zakup bezpośredni (po uzgodnieniu wstępnej analizy rynku wydawniczego), dezyderaty studentów, prośby i rekomendacje kadry naukowej Uniwersytetu Łódzkiego oraz sugestie bibliotekarzy, mających bezpośredni kontakt z czytelnikami. Księgozbiór "W" jest inwentaryzowany i podlega kontroli wewnętrznej, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w sprawie sposobu ewidencji materiałów bibliotecznych*. Skontrolowane inwentaryzowane materiały z Księgozbioru "W" odbywa się w sierpniu, w okresie gdy Biblioteka jest zamknięta dla czytelników. Pomieszczenie z Księgozbiorem dydaktycznym jest dodatkowo wyposażone w urządzenie do samodzielnych wypożyczeń (Selfcheck), które umożliwia nie tylko wypożyczenie książki, ale również sprawdzenie aktualnego stanu swojego konta bibliotecznego. Pomieszczenie to wyposażone jest w stoliki do pracy indywidualnej oraz, podobnie jak na wszystkich piętrach wolnego dostępu, relaksacyjne pufy, cieszące się dużą popularnością wśród czytelników.

(Rafał Pytel)

LEKSYKON - dotyczy opracowane hasła

WYBRANE NOWOŚCI KSIĄŻKOWE

Monika Piątkowska Prus - śledztwo biograficzne	rod. nauk. Paweł Jokiel Wł. Marszałkowski J.Pocłask-Karteczka Hydrologia Polski	rod. Alicja Grześkowiak Krzysztof Wiak Prawo karne Wyd. 6. popr. i uzup.	Józef Zelkowicz Notatki z getta łódzkiego 1941-1944	rod. nauk. M. Bartosik-Purgat Zachowania konsumentów globalizacja, nowe technologie, aktualne trendy, obciążenie społeczno-kulturowe
Hubert Idźbelski Doktryny polityczno-prawne: fundamenty współczesnych państw	Kacper Pobłocki Kapitałizm: historia krótkiego trwania	Wojciech Orliński Lem: życie nie z tej ziemi	Stanisław Bereś Gajcy: pierścienia śmierci	redakcja Mariusz Wszolek Manual - reklama: podręcznik z zakresu projektowania komunikacji